

Κείμενο 1 : Σχολική βία και σχολικός εκφοβισμός

Το κείμενο (απόσπασμα) είναι της Μαρίνας Μόσχα, (Ινστιτούτο ψυχικής και σεξουαλικής υγείας)

Πηγή: mydoctors.gr/epistimonikaarthra/item/1581-sxoliki-bia-kai-sxolikosekfobismos.

Η σχολική βία ή school bullying όπως λέγεται, είναι ένα φαινόμενο που δεν εμφανίστηκε ξαφνικά σε όλον τον πλανήτη. Ανέκαθεν υπήρχαν στα σχολεία οι νταήδες ή οι «εξωσχολικοί» που παρενοχλούσαν παιδιά και εφήβους. Τα τελευταία χρόνια όμως φαίνεται ότι υπάρχει αύξηση στην ενημέρωση, στην ευαισθητοποίηση και στην προσπάθεια αποτροπής τέτοιου είδους καταστάσεων, καθώς έχει δοθεί ιδιαίτερη σημασία στα δικαιώματα του παιδιού και του εφήβου, αλλά και στις επιδράσεις που αφήνουν στις διαπροσωπικές του σχέσεις και γενικότερα στον ψυχικό του κόσμο.

Η προσπάθεια επιβολής του πιο ισχυρού στον πιο αδύναμο μπορεί να είναι ο κανόνας της φύσης, όπως λέμε «το μεγάλο ψάρι τρώει το μικρό». Αυτό που ξεχωρίζει όμως εμάς τους ανθρώπους από τα ζώα είναι ο εγκέφαλος και η ικανότητα να μπορούμε να σκεφτούμε, να αισθανθούμε, αλλά και να συναισθανθούμε, να ακολουθούμε αυτό που η λογική μας λέει και το συναίσθημα μας υπαγορεύει. Έτσι λοιπόν, αυτή η επιβολή στον ανίσχυρο και πιο αδύναμο, μέσα από τη δημιουργία κλίματος φόβου, μάλλον μας υποβιβάζει σε μία κατώτερη πνευματική κατάσταση.

Συνήθως παρατηρούμε ότι θύματα του σχολικού εκφοβισμού πέφτουν παιδιά ή και έφηβοι που δεν μπορούν να προστατέψουν τον εαυτό τους, επειδή είναι πιο αδύναμα σωματικά ή ψυχολογικά. Πρόκειται δηλαδή για παιδιά πιο ευαίσθητα, με χαμηλούς τόνους, χαμηλή αυτοεκτίμηση, εσωστρέφεια, ανασφάλεια, που θεωρούν ότι είναι αδύναμα και δεν μπορούν να αντιδράσουν. Μπορεί να προέρχονται από περιβάλλον αυταρχικό ή υπερπροστατευτικό, που δεν τους έχει δώσει πρωτοβουλίες και ευθύνες, για να αναπτυχθούν και να εξελιχθούν ως προσωπικότητες, που δεν έχει ενισχύσει την έκφραση του λόγου και του συναισθήματος – χωρίς βέβαια αυτό να είναι ο κανόνας. Σε αυτή την κατηγορία μπορούν ακόμα να ανήκουν παιδιά που προέρχονται από άλλη χώρα ή έχουν άλλη θρησκεία, παιδιά που, πιο απλά, διαφέρουν! [...]

Ο θύτης είναι συνήθως πιο ισχυρός, μπορεί να υπερέχει σωματικά ή και μυϊκά, είναι αντιδραστικός, θέλει να ξεχωρίζει, αλλά με λανθασμένο τρόπο, προσπαθεί να επιβεβαιωθεί μέσα από τις πράξεις επιβολής και ταπείνωσης του θύματος. Έρευνες έχουν δείξει ότι ο θύτης προέρχεται συχνά από οικογένεια, όπου η βία (σωματική, λεκτική ή ακόμη και συναισθηματική) είναι παρούσα. Πρόκειται δηλαδή για ένα κακοποιητικό

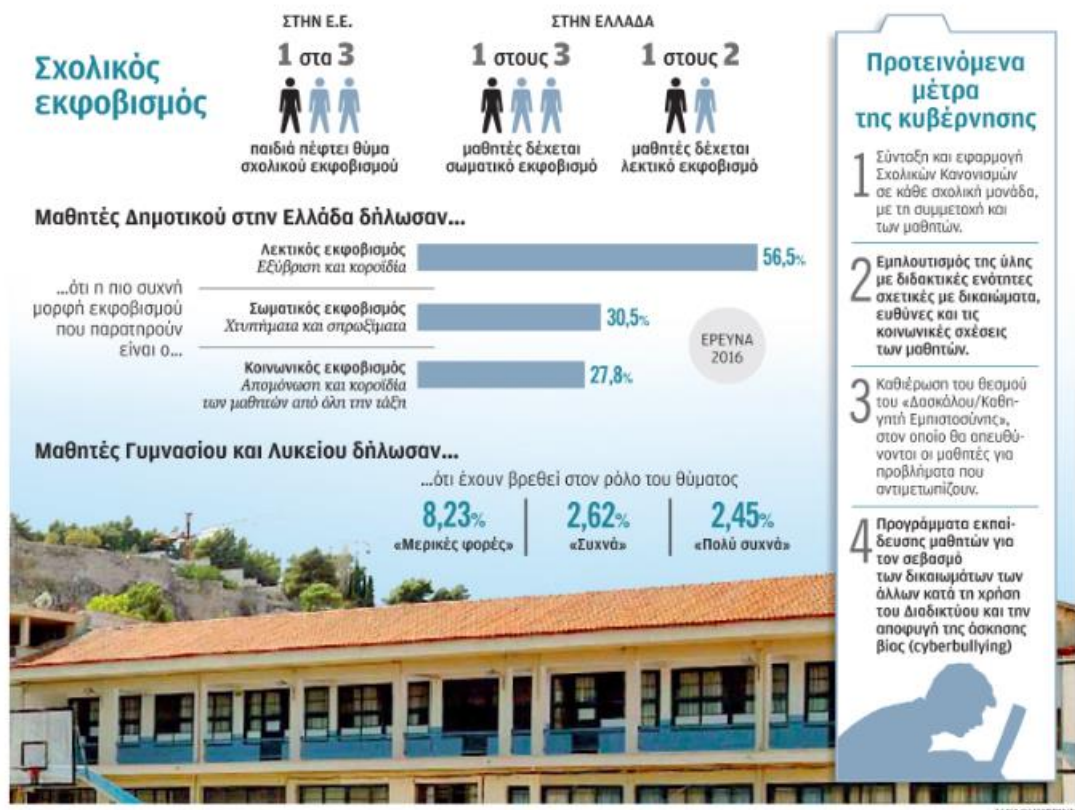
περιβάλλον, όπου τα μέλη της οικογένειας αναπαραγάγουν αυτό που γίνεται στα ίδια ή αυτά που μαθαίνουν ως τρόπους συμπεριφοράς. Επιπλέον, ο θύτης θεωρεί «μαγκιά» και ανωτερότητα, αίσθηση εξουσίας τη διαφορετική αυτή συμπεριφορά που του δίνει ευχαρίστηση. Νιώθει ότι έτσι καταξιώνεται στα μάτια των συμμαθητών του, χωρίς βέβαια να μπορεί να αντιληφθεί το παράλογο της κατάστασης, καθώς «μαγκιά» δεν είναι η επιβολή στον αδύναμο, εφόσον δεν μπορεί εκείνος να υπερασπιστεί τον εαυτό του.[...]

Έρευνες έχουν δείξει μάλιστα ότι οι θύτες μπορεί στο μέλλον να υιοθετήσουν τέτοιου είδους παραβατικές συμπεριφορές και ως ενήλικες, με αποτέλεσμα να μην αποκτήσουν ποτέ μια υγιή ψυχοκοινωνική ζωή, αλλά αντίθετα να εισπράττουν τις καταστροφικές συνέπειες της παραβατικότητάς τους, η οποία πλέον θα τους έχει γίνει τρόπος ζωής.

Κείμενο 2

Πληροφοριογράφημα

Το κείμενο είναι δημοσιευμένο στην Καθημερινή στις 14/02/2020.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. α) Ποιο φαινόμενο διερευνάται στο κείμενο 1; Ποιος είναι ο στόχος του κειμένου;
β) Καταγράψτε, με μορφή σημειώσεων, τις πληροφορίες που περιέχονται στο Κείμενο 1 για το προφίλ του θύτη και του θύματος του εκφοβισμού.

2. Επιλέξτε μία από τις παρακάτω δραστηριότητες:
 - α) Στο Κείμενο 2 διατυπώνονται κάποια προτεινόμενα μέτρα για τον περιορισμό του σχολικού εκφοβισμού. Να αναπτύξεις τεκμηριωμένα σε 80-100 λέξεις αυτό που, κατά τη γνώμη σου, είναι πιο αποτελεσματικό.

 - β) Γράψτε μια παράγραφο 100 περίπου λέξεων απαντώντας στα παρακάτω ερωτήματα:
 - Σε τι συμπεράσματα καταλήγετε σχετικά με το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού μελετώντας τα γραφήματα του κειμένου 2;
 - Επιβεβαιώνονται τα συμπεράσματα αυτά από την εμπειρία των μελών της ομάδας σας;

 - γ) Αναπαραστήστε με μια παγωμένη εικόνα ένα περιστατικό σχολικού εκφοβισμού. Λάβετε υπόψη το κείμενο 1 για να δημιουργήσετε το προφίλ του θύτη και του θύματος του περιστατικού. Για την προετοιμασία σας, χρησιμοποιήστε το διάγραμμα της επόμενης σελίδας.

Σχέδιο σεναρίου

Τι συνέβη; (Παρουσιάστε συνοπτικά την ιστορία σας)	
Εμπλεκόμενοι	Αριθμός εμπλεκομένων:
Χαρακτήρας 1 Ρόλος: θύτης	Όνομα Ηλικία Οικογενειακό υπόβαθρο Χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του
Χαρακτήρας 2 Ρόλος	Όνομα Ηλικία Οικογενειακό υπόβαθρο Χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του/της
Χαρακτήρας 3 Ρόλος	Όνομα Ηλικία Οικογενειακό υπόβαθρο Χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του/της
Χαρακτήρας 4 Ρόλος	Όνομα Ηλικία Οικογενειακό υπόβαθρο Χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του/της